

روشهای اجرایی ساختمان

محمدحسین چیانی
بهار ۱۳۹۲

سازه های فلزی

جوش

اهمیت جوشکاری و بازررسی ، مشکلات و تنگناههای در جوشکاری سازه ها

- شکست ها اغلب از محل جوش می باشد.
- نبود فرهنگ مهندسی جوش (نگرش کارگاهی به جوش)
- آشنا نبودن مهندسین سازه به مهندسی جوش و بازررسی آشنا نبودن یا عدم اطلاع مهندسین از استانداردهای جوش
- نبود یا کمبود جوشکاران با صلاحیت (دارای گواهینامه جوشکاری)

- فرایند های جوشکاری
- دستگاه های جوش
- مواد مصرفی جوش و انتخاب الکترود
- ایمنی در جوشکاری

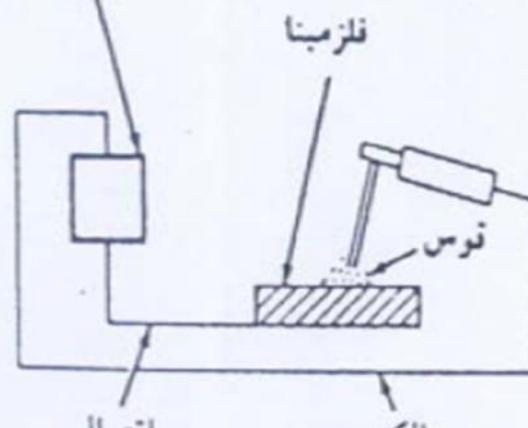
فرایندهای جوشکاری

- جوش قوس الکتریکی با الکترود روکشدار (SMAW)
- جوش قوس الکتریکی تحت حفاظت گاز (GMAW)
- جوش قوس الکتریکی با الکترود توپودری (FCAW)
- جوش قوس الکتریکی زیر پودری (SAW)

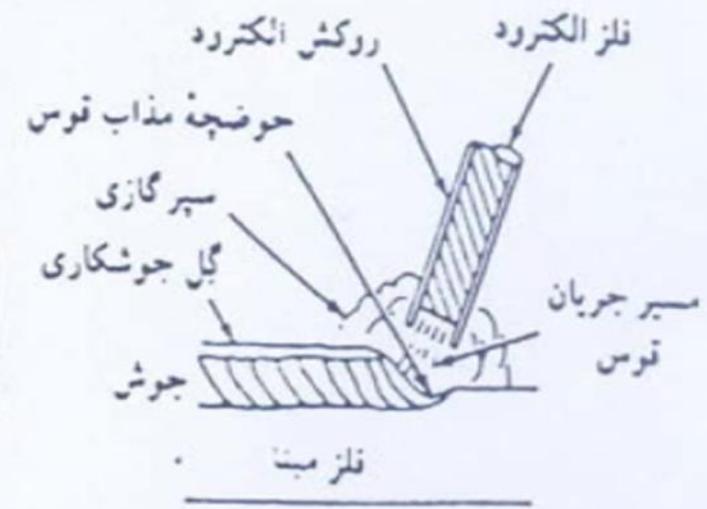
جوش قوس الکتریکی با الکترود روکشدار

Shielded Metal Arc Welding (SMAW)

ترانس،
دبام
رکنفایر،
دیزل،
بنزین

(الف) مدار جوش قوس

(ب) جوش قوس الکتریکی تحت حفاظ

مزایای دستگاه جوشکاری جریان مستقیم

- خطر کار با جریان مستقیم کمتر است.
- انتخاب قطب آزاد بوده و میتوان الکترود را به قطب مثبت یا منفی وصل کرده و با جریان مستقیم امکان تقسیم حرارت بصورت مفیدتری وجود دارد.
- پایداری و ثبات قوس بیشتر است .

مزایای دستگاه جوشکاری جریان متناوب

- هزینه نگهداری دستگاه کمتر است.
- سرمایه اولیه تهییه وسایل و دستگاههای آن کمتر است.
- هزینه مصرف برق کمتر است.
- انحراف قوس در جوشکاری وجود ندارد.

الکترودهای جوشکاری با قوس الکتریکی
از دو قسمت تشکیل شده اند:

■ مفتوح

■ روکش

وظایف مفتوح

■ هدایت جریان الکتریکی

■ تامین فلز پرکننده درز جوش

وظایف روکش

- تامین بعضی از عناصر آلیاژی در جوش
- تامین و ایجاد پایداری قوس
- ایجاد یک محیط عایق در اطراف حوضچه مذاب
- تامین یک سرباره پوششی برای حفاظت از گرده جوش
- ایجاد گاز محافظه هنگام جوشکاری

طبقه بندی (نام گذاری) الکتروودها بر اساس AWS استاندارد

الف: طبقه بندی AWS

E

7

0

1

8

مقاومت کششی جوش
بر حسب ۱۰۰۰ پیوند
براینچ مریخ (هر ۱۰۰۰
پیوند براینچ مریخ تقریباً
مصادل ۷/۰ کیلوگرم بر
میلیمتر مریخ است)

- ۱ - تمام حالات
- ۲ - تخت و افقی
- ۳ - تخت
- ۴ - تمام حالات بجز همودی سر بالا

رقم	نوع روپوش	نوع برق
-	سلولز، سدیم - اکسید آهن	+
۱	سلولز - پتانسیم	+ = یا -
۲	تیتان - سدیم	- + = یا -
۳	تیتان - پتانسیم	- + - = یا -
۴	پودر آهن - تیتان	- + - - یا -
۵	کم هیدروژن - سدیم	- -
۶	کم هیدروژن - پتانسیم	- + = یا -
۷	پودر آهن - اکسید آهن	+ - - = یا -
۸	پودر آهن - کم هیدروژن	- - = یا -

الکتروود روپوشدار برای جوشکاری قوسی الکتریکی دستی

مشخصات وكاربرد الكتروودها

E6013 الكتروود

E6010 الكتروود

E7024 الكتروود

E7018 الكتروود

خواص و کاربرد الکتروودهاي مصرفی در جوشکاری ساختمان

E 6013

روتیلی

استحکام معمولی
تافنس پایین

در فولادهای معمولی

St 37

جوشکاری در همه حالات

E 6010

سلولزی

استحکام معمولی
تافنس خوب

در مواردی که نفوذ
مطرح است (پاس اول)

جوشکاری در همه حالات

E 7018

قلیابی

(کم هیدروژن)

استحکام بالاتر
تافنس بالا

فولاد با استحکام بالاتر
St 52 ، قطعه ضخیم

در همه حالات بجز سرمازیر

E 7024

روتیلی

استحکام بالاتر
تافنس پایین

دارای درصد پرکنندگی بالا

فقط در حالت افقی و تخت

عوامل موثر در انتخاب الکترود و روش جوشکاری

- جنس و استحکام فلز مبنا
- خواص مکانیکی و شیمیایی مورد انتظار از جوش
- ضخامت قطعه
- وضعیت جوشکاری
- وجود محیط خورنده (بویژه خوردگی اتمسفری)
- نوع درز یا شیار (بویژه نفوذی بودن جوش)
- راندمان جوشکاری
- دمای کاری
- هزینه

ایمنی در جوشکاری

- ماسک جوشکاری با لنز تیره
- دستکش ساق بلند نسوز
- تن پوش چرمی
- عینک دور دار
- پاپوش چرمی
- انبردست

ماسک جوشکاری

مقدار آمپر	درجه تاری شیشه
30 آمپر	شماره 7
30 الی 70 آمپر	شماره 8
75 الی 200 آمپر	شماره 10
200 الی 400 آمپر	شماره 12
400 آمپر به بالا	شماره 14

اصول حفاظتی در جوشکاری

■ خطرات ناشی از جوشکاری :

- خطر تشعشع شعله
- خطر برق زدگی
- خطر سوختگی
- خطر قلم زنی و پاک کردن سرباره
- خطر دود و گازهای زیان آور

عیوب در جوش

پیچیدگی در جوش

■ معرفی عیوب اساسی جوش

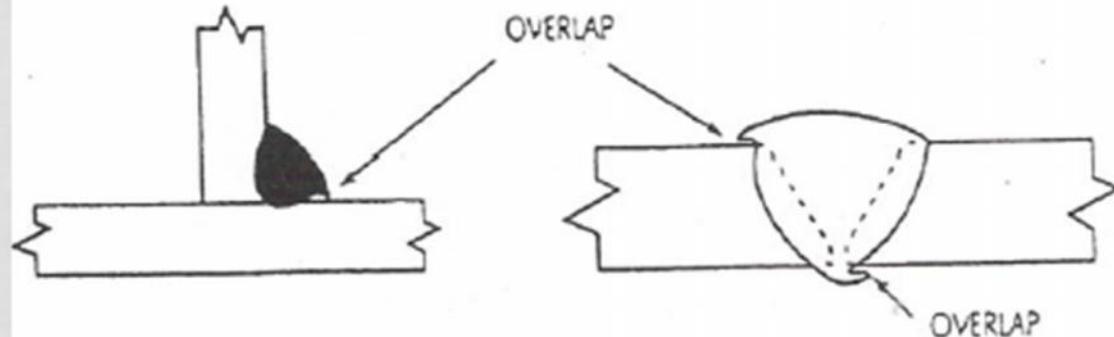
■ علل پیدایش و روش‌های رفع عیوب

■ پیچیدگی در جوش و روش‌های کنترل آن

عیوب اصلی

Overlap	روی هم افتادگی	.1
Undercut	سوختگی یا بریدگی کناره جوش	.2
Slag Inclusion	آخالهای سرباره	.3
(L.O.F) Lack of fusion	ذوب ناقص	.4
Porosity	تخلخل	.5
Joint Misalignment	همراستا نبودن اتصال	.6
(L.O.P) Lack of penetration	نفوذ ناقص	.7
Weld Cracking	ترک جوش	.8

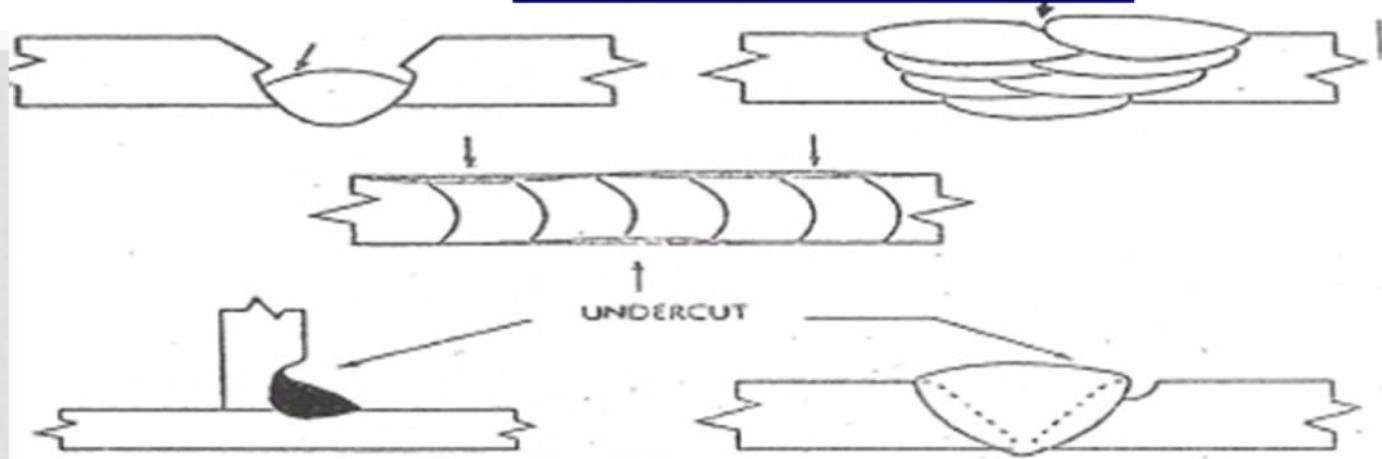
روی هم افتادگی (انباشتگی جوش در کناره ها) (Over Lap)

علت :

- (1) سرعت حرکت کمتر از حالت نرمال یا طبیعی
- (2) زاویه نادرست الکترود
- (3) استفاده از الکترود با قطر بالا
- (4) آمپراژ خیلی کم

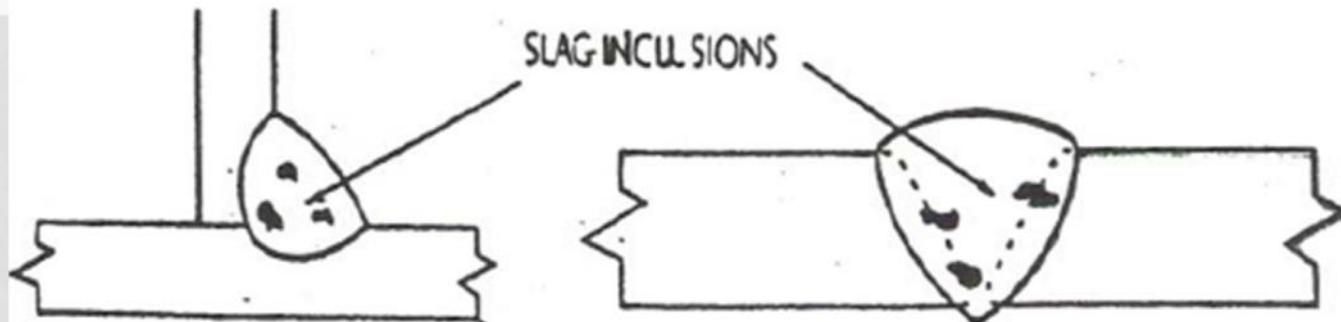
بریدگی کناره (Under Cut)

علت :

- (1) آمپر زیاد
- (2) طول قوسی زیاد
- (3) حرکت موجی زیاد الکترود
- (4) سرعت بسیار زیاد حرکت جوشکاری
- (5) زاویه الکترود خیلی به سطح اتصال متمایل بوده است
- (6) سرباره با ویسکوزیته زیاد

حبس سرباره (Slag Inclusion)

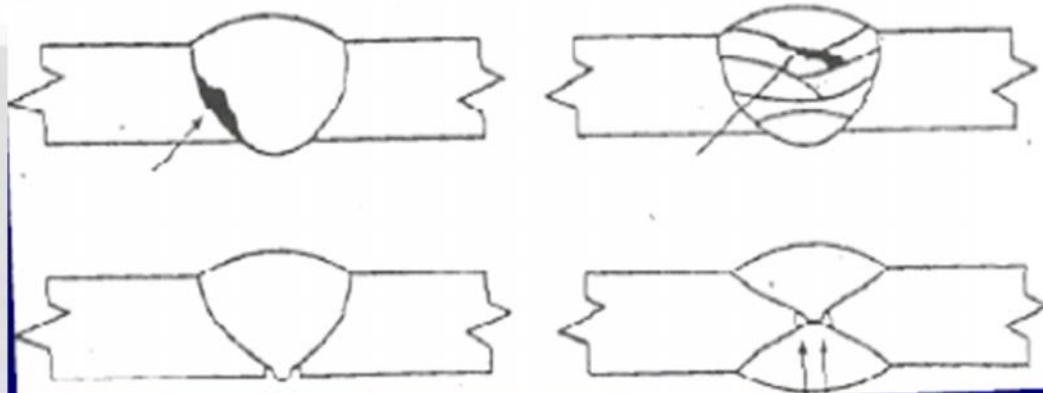

علت :

- (1) پاک نشدن درست سرباره از پاسهای قبلی
- (2) آمپراژ ناکافی
- (3) زاویه یا اندازه الکترود نادرست
- (4) آماده سازی غلط

ذوب ناقص

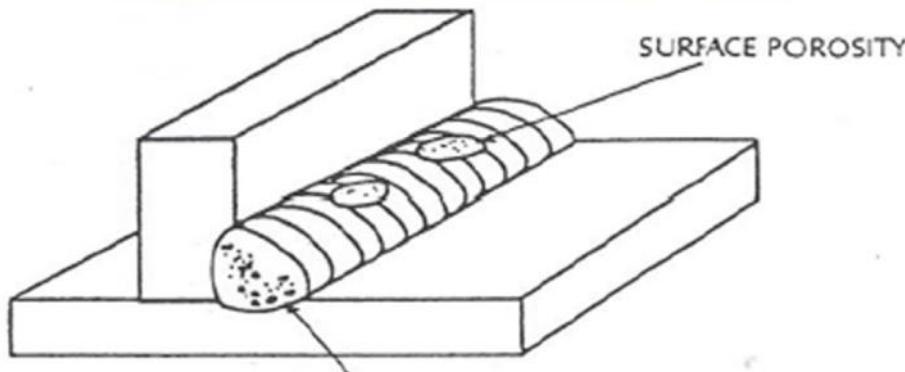
(Lack of Fusion = L.O.F)

علت :

- استفاده از الکترودهای کوچک برای فولاد ضخیم و سرد
- آمپراژهای ناکافی
- زاویه الکترود نامناسب
- سرعت حرکت بسیار زیاد
- سطح کثیف (پوسته نورد، لکه، روغن و ...)

تخلخل (Porosity)

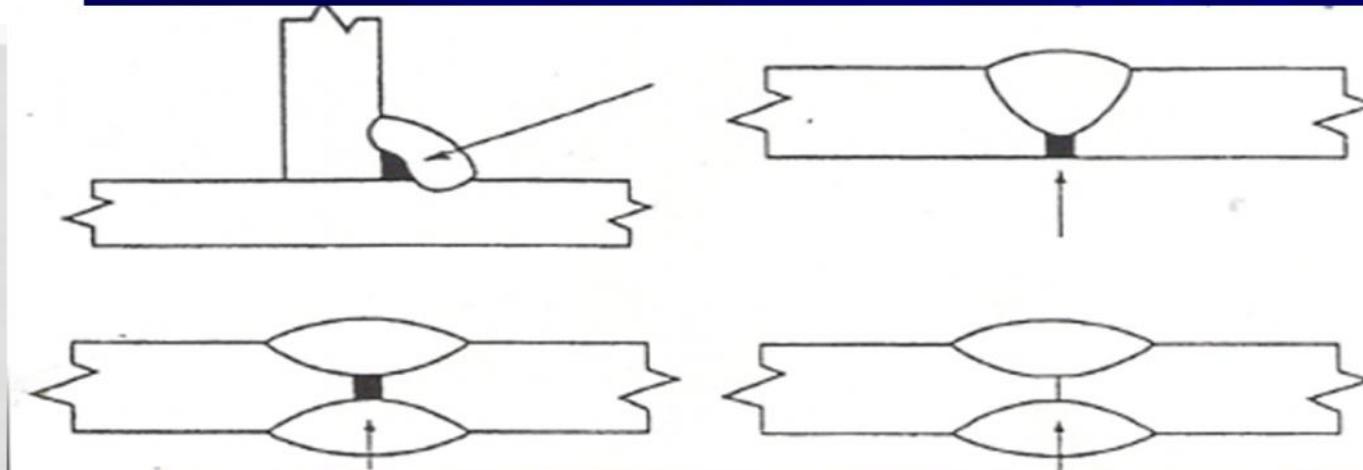

علت :

- سطح فلز پایه آلودگیهای مثل آلوودگیهای روغن، غبار، لکه یا زنگار
- مرطوب بودن روکش الکترود
- محافظت گازی ناکافی قوس
- فلزات پایه با مقادیر بالای گوگرد و فسفر

نفوذ ناقص

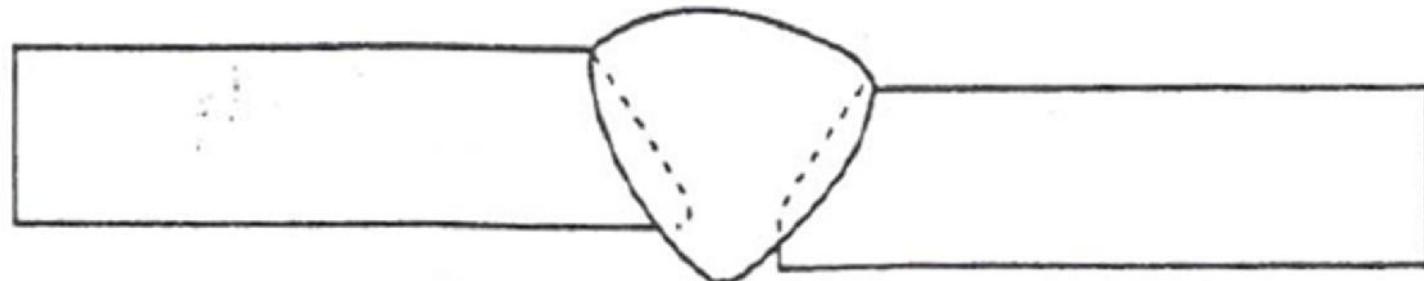
(Lack of Penetration = L.O.P)

علت :

- آمپر بسیار پایین
- فاصله ریشه ناکافی
- استفاده از الکترود با قطر بالا
- سرعت حرکت زیاد

همراستا نبودن اتصال جوش

علت :

- مونتاژ نادرست قطعاتی که باید جوش شوند .
- حال جوشیهای ناکافی که می شکند یا بست نزدن ناکافی که موجب حرکت میشود.

اتصالات

Bracing

استفاده از مقاطع مستعمل در مهاربند برون محور

Bracing

استفاده از مقاطع و ورقهای مستعمل در مهاربند هم محور

Bracing

استفاده از تیرلانه زنپوری در مهاربند برون محور

Bracing

جوش نامناسب در ورقهای اتصال مهاربند

Bracing

جوش نامناسب در ورقهای اتصال مهاربند

Bracing

جوش نامناسب در ورقهای اتصال مهاربند واستفاده از پروفیل مستعمل

Connection

اجرای نادرست اتصال صلب

Connection

اجرای درست اتصال صلب

Connection

اجرای درست اتصال صلب

Connection

اجرای درست ورق روسربی اتصال صلب

Connection

اجرای درست اتصال تیرفرعی به تیر اصلی

Connection

اجرای مناسب اتصال ساده

Connection

اجرای نادرست اتصال تیرفرعی به تیر اصلی

Connection

اجرای نادرست اتصال ساده

Connection

اجرای نادرست قرارگیری تیر روی نشیمن و اتصال نامناسب

Connection

اجرای نادرست قرارگیری تیر روی نشیمن و اتصال نامناسب

Connection

اجرای نادرست و نامتعارف اتصال تیر به تیر

